

Nogle tanker omkring sociale medier.

Færdes dine børn sikkert på Internettet?

Af Henning Warming, Juni 2010 (rev. Januar 2011)

Copyright www.warnings.dk

INDHOLD:

[Forord](#)

[Kontrol](#)

[Facebook](#)

[Anonym Facebook bruger](#)

[Andre chatfora m.m.](#)

[Messenger \(MSN\), Skype m.m.](#)

[SMS](#)

[Faren ved brug af sociale medier](#)

[Konklusion](#)

[Find mere information](#)

Forord

Der er ingen tvivl om, at det for mange er svært at følge med omkring de moderne elektroniske medier såsom SMS, chat-rum og Facebook. Det er en stor opgave for os forældre at følge med i denne udvikling, som ligger så fjernt fra den virkelighed, vi selv oplevede som børn.

– retur [til toppen](#)

Kontrol

Jeg kan derfor opfordre jer til at kigge jeres børn over skulderen ind i mellem, når de bruger de nye kommunikations midler.

Det er her meget vigtigt, at I ikke giver børnene opfattelse af, at I kontrollerer dem selv men snarere kontrollerer, hvad de bliver udsat for af andre.

Sørg desuden for at jeres børn (og I selv) læser de brugerbetingsregler, som altid kan findes på div. hjemmesider. Det er lidt tør læsning, men det er vigtigt, og kan give jeres børn indblik i de begrænsninger og 'farer', der lurder ved brugen.

Som eksempel kan nævnes, at Facebook kun er tilladt at anvende af personer på 13 år og opefter. Når man opretter en profil, skal man indtaste sin fødselsdato som kontrol. Men det er ikke interaktivt, så man kan bare lyve sig ældre, så får man fuld adgang.

Der er selvfølgelig en grænse for, hvor længe man skal forlange at kunne kigge børnene over skulderen. Denne grænse er nok svær at sætte, men ud fra ens eget kendskab til sit barn, har man nok en idé om, hvornår barnet kan stå på egne ben.

– retur [til toppen](#)

Facebook

Der er sikkert mange af jer, som ikke har lyst til at bruge tid på Facebook selv. Til jer kan jeg foreslå, at I alligevel opretter en anonym bruger på Facebook, som I forlanger, at jeres barn tager ind som 'ven' (det er ganske enkelt – se nedenfor). Så kan I følge en del med i udviklingen. Jeg vil også foreslå, at I forlanger af jeres børn, at I har deres kodeord, så I til enhver tid, kan gå ind på profilen og kontrollere at alt går, som I føler er korrekt. Bare det, at I har muligheden, vil få poderne til at tænke sig om en ekstra gang, inden de måske finder på at skrive noget grimt.

Snak også med jeres børn om, at de aldrig skal skrive noget på f.eks. Facebook, som ikke kan siges direkte til modtageren eller for den sags skyld blive skrevet i en avis. Og oplys dem, at alt hvad der skrives på en eller anden måde kan ses, kopieres, gemmes og kommenteres af andre (måske vildt fremmede) mennesker. Man skal altså aldrig skrive noget, som man ikke mener, kan tåle 'offentlighedens' kendskab.

Lær børnene, at man ALDRIG skal lægge billeder eller tekst ud på Facebook, som på en eller anden måde kan identificere dem selv, jeres bopæl og andre ejendele. Selvom man sikrer det til kun at kunne ses af venner, er der en chance for, at kompromitterende oplysninger og billeder bliver brugt, gemt og offentliggjort andetsteds af en, som man egentligt troede, var en ven.

En ting som i øjeblikket tyder på at gribe om sig er, at børn opretter hadegrupper på Facebook for at genere eller direkte mobbe skolekammerater m.m. Lær jeres barn at det er komplet uacceptabelt, umoralsk og direkte ulovligt at gøre det. Der er desværre eksempler på, at hadegrupper har ført til vold iblandt skoleelever. Og man kan vel ræsonnere, at det både er som følge af og en del af mobningen men faktisk også som modsvar fra offeret.

– retur [til toppen](#)

Anonym Facebook bruger

Inden man kan oprette en anonym bruger til Facebook, skal man først oprette en e-mail konto til formålet. Der findes mange tjenester, hvor det helt gratis er muligt at oprette en e-mail konto eksempelvis Windows Live Mail. Sørg for at oprette den i et navn, som ikke kan genkendes. Brug denne anonyme e-mail konto til oprettelse af en Facebook profil, og sørg for at tage jeres barn ind som 'ven'. Det er muligt at sætte Facebook profilen op, så ingen andre kan få adgang til den lige bortset fra jeres barn. I kan så med jævne mellemrum åbne kontoen og kigge på, hvad der bliver skrevet på jeres barns profil.

– retur [til toppen](#)

Andre chatfora m.m.

Sørg altid for, at børnene er registreret under et synonym.

Lær dem ALDRIG at oplyse en eneste personlig oplysning på disse fora.

Lær dem, at det er strengt forbudt bare at overveje at møde en af de personer, som der chattes med. Det er jo ret nemt at 'snyde' med oplysninger, og man kan ikke kontrollere dem.

Her kan det faktisk være lidt sværere at følge med, fordi alt foregår som direkte kommunikation i form af chat. Og vi ved fra os selv, at der hurtigt kan 'ryge et par finker af panden' i en samtale, hvor der opstår uenighed.

Men vi må forsøge at opdrage vore børn til at bruge et ordentligt og sobert sprog overfor hinanden. Men husk, at vi voksne ikke altid forstår børn nye måder, at fortolke sproget på. Der er ting vi voksne vil føle krænkende, men som for børn lyder ganske naturlige.

I kan kontrollere børnene ved en gang imellem, at stille jer bag ved dem, og følge lidt med i samtalen. Man får faktisk en ganske god fornemmelse af, hvad der foregår i løbet af nogle minutter.

Desuden kan I opfordre dem til at kontakte jer hver eneste gang, at de selv føler ubehag ved en chat. De fleste chatfora har en mulighed for at kunne bladere tilbage i en samtale, så I kan få et overblik samt råde dem (og evt. belære dem).

Mange steder findes der også muligheder for at anmelde andre for chikane og lign, så de bliver udelukket.

Desuden sikres mange chat-rum af såkaldte moderatører, som skal sikre, at alt går efter reglerne for anvendelsen. Men en del af disse moderatører er for det første elektroniske og for det andet forstår de kun engelsk. Det begrænser virkningen en del.

Desværre findes der også chatfora, hvor man ikke skal registrere sig. De er åbne for alle, men er typisk henvendt til voksne. Beklageligvis anvendes de en del af pædofile til at komme i kontakt med deres ofre. Mindst et af disse har endvidere mulighed for at åbne en videosamtale, så begge parter kan se hinanden.

Lær jeres børn, at de ALDRIG skal bruge denne type chatfora. Luk gerne af for dem på computere, som jeres børn har adgang til.

– retur [til toppen](#)

Messenger (MSN), Skype m.m.

Denne form for chat kommunikation kan være mere sikker, da kommunikationen foregår direkte mellem to identificerbare personer. Men selv her bør I opfordre til forsigtighed, for det er muligt at snyde.

Her gælder også, at man aldrig skal give personlige oplysninger, som kan identificere børnene, jeres bopæl og ejendele inkl. at åbne for en kameraforbindelse.

– retur [til toppen](#)

SMS

Denne form for kommunikation er vel nok den mest sikre, fordi sikkerheden omkring telefonhemmelighed er meget større end på en internet forbindelse.

Det er desværre også meget sværere at kontrollere jeres børns chat med hinanden, og endnu vanskeligere at kontrollere, om de har fået voksne 'snyde' venner.

Med SMS er muligheden derfor kun, at forældre har tillid til, at børn er åbne omkring, hvad der bliver skrevet og fortæller, hvis de bliver udsat for mobning og lignende.

Med SMS har man jo den fordel, at man altid kan spore en afsender, hvilket også er en vigtig ting at gøre børnene klart. Det kan selvsagt i sig selv begrænse sprogbruget, når børnene ved, at de på ingen måde er anonyme.

– retur [til toppen](#)

Faren ved brug af sociale medier

Den største fare ved anvendelse af sociale medier er nok at man udleverer oplysninger om sig selv, som kan anvendes til identitetstyveri og andre kriminelle handlinger, såsom pædofili, tyveri af adgangskoder m.m.m.

Men en meget overset fare er, at man kan udsætte sig for uforvarende at få installeret en virus eller en såkaldt malware, som i værste fald helt automatisk og uden brugerens viden og mulighed for kontrol kan aflure personlige oplysninger.

Dette kan i stor udstrækning undgås, hvis man altid sørger for at sikre sig med fuldautomatisk opdaterede antivirus programmer og at installere alle sikkerhedsopdateringer, som bliver stillet til rådighed. Husk at det ikke er nok at installere sikkerhedsopdateringer til et operativsystem, men det er ligeså vigtigt at installere opdateringer til hjælpeprogrammer m.m. (et godt eksempel er Adobe Flash Player).

Et godt råd er at undlade at anvende gratis antivirus programmer. Mange af dem bliver desværre ikke opdateret så hurtigt, som det er nødvendigt. Desuden findes der eksempler på, at et gratis antivirus program rent faktisk er en virus eller malware i sig selv.

– retur [til toppen](#)

Konklusion

Når jeg har skrevet alle disse forslag, er der nok nogen, som mener, at det er at gå lidt for tæt på vore børns eget privatliv. Og jeg er helt enig i, at børn på et eller andet niveau skal have noget, som forældrene ikke 'stikker deres næse i'. Men vi har også pligt til at opdrage dem som gode samfundsborgere, som selv kan tage stilling til konsekvenserne af deres egne handlinger. I lyset af det mener jeg klart, at vi har pligt til at kigge dem over skuldrene indtil de kan stå på egne ben.

De nye kommunikations muligheder har desværre den store bagdel, at vore børn skal kunne forholde sig til juridiske finurligheder, som er væsentligt anderledes end dem, som vi skulle forholde os til som børn. Man kan vel egentligt sige, at de skal blive hurtige voksne, end vi selv skulle dengang. Det må vi som forældre hjælpe dem med.

Men med fornuft kan det som forældre godt lade sig gøre at have en god dialog med børnene omkring disse ting.

Lær jeres børn aldrig nogensinde, at klikke på et link, som er kommet fra en ukendt kilde.

Lær jeres børn at tvivle på alt, hvad man modtager uopfordret.

Lær jeres børn at informationer fra Internettet ofte er udtryk for skribentens egne meninger, holdninger og opfattelse. De er derfor ofte urigtige, mangelfulde, farvede eller direkte forkerte.

Lær jeres børn at lukke ned for en samtale/chat, hvis den bliver mærkelig, sexfokuseret eller truende, og også hvis bare de synes, at deres grænser bliver overskredet.

– retur [til toppen](#)

Find mere information ved

Børns Vilkår

<http://www.bornsvilkar.dk/BornsVilkar.aspx>

Medierådet

<http://andk.medieraadet.dk/>

http://portal.medieraadet.dk/Portal/Andk/Vi_er/Internet_Nyhedsbrev/Nyhedsbreve/2010%20februar.aspx

http://www.youtube.com/watch?v=WwxzQ_JYpwA

<http://www.thinkb4upost.dk/>

Vedr. Antivirus programmer

<http://www.computerworld.dk/art/113862?page=1>

http://www.pcworld.com/reviews/collection/5928/2011_free_av.html

http://www.pcworld.com/reviews/collection/5927/2011_paid_av.html

<http://www.computerworld.dk/art/113848>

– retur [til toppen](#)